

สื่อประกอบการสอนประวัติศาสตร์

เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

ครูสุดเจติม อ่อนเปี่ยม

โรงเรียนพากกวีานวิทยาคม อ.เมือง จ.พะเยา

ประวัติ ศาสดาจารย์ ธรรมบุรี

อันตัวพ่อ ชื่อว่า พระยาตาก
ถวายเป็นดิน ให้เป็น พุทธบูชา
ให้ยืนยง คงถ่วน ห้าพันปี
เจริญสมณะ วิปัสสนา พ่อชื่นชม
คิดถึงพ่อ พ่ออยู่ คู่กับเจ้า
พระพุทธรูปศาสนา อยู่ยง คู่องค์กษัตรา

ทนทุกข์ยาก คู่ชาติ พระศาสนา
แต่ศาสนา สมณะ พระพุทธโคดม
สมณะพราหมณ์ ปฏิบัติ ให้พอสม
ถวายเป็นกรรม รอยบาท พระศาสดา
ชาติของเรา คงอยู่ คู่พระศาสนา
พระศาสดา ผากไว้ ให้คู่กัน

การกอบกู้เอกราช

ในขณะที่ไทยกับพม่ากำลังทำสงครามอยู่นั้น พระยาตาก
เกิดความท้อใจในการรบ เพราะขาดความคล่องตัวในการตัดสินใจ
และสถานการณ์รบที่ยุ่งยากอยู่ในวิกฤตอย่างหนัก ถ้าหนีไปตั้งหลัก
ที่อื่นก็อาจมีโอกาสดกลับมาครอบงำสถานการณ์ได้ ดังนั้นพระยาตาก
จึงรวบรวมกำลังพลได้ประมาณ 500 คน ตีฝ่าวงล้อมของพม่าไป
เส้นทางตะวันออก

พัฒนาทางการทางด้านเศรษฐกิจ

1. ภาวะเศรษฐกิจตอนต้นรัชกาล

สภาพบ้านเมืองในตอนต้นรัชกาลสมเด็จพระเจ้าตากสินต้องประสบปัญหาความตกต่ำทางเศรษฐกิจอย่างหนัก ขาดแคลนข้าวปลาอาหาร การทำไร่ทำนาต้องหยุดชะงัก เพราะภัยสงครามซ้ำเกิดการแพร่ระบาดของหนูนา ออกมากินข้าวในยุ้งฉาง สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงแก้ไขปัญหาดังนี้

การซื้อข้าวสารจากพ่อค้าชาวต่างชาติ นำมาแจกจ่ายให้ราษฎร
การเกณฑ์ข้าราชการทำนาปรัง (ทำนานอกฤดูการ)

ประกาศให้ราษฎรช่วยกันกำจัดหนูนา

การเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวใกล้พระนคร โดยปรับปรุงพื้นที่ที่เคยเป็นป่าให้เป็น
ท้องนา

พัฒนาการทางด้านเครื่องมือการปกครอง

การจัดระเบียบการปกครองของไทยสมัยธนบุรี ยังคงใช้รูปแบบเดิมที่เคยมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เนื่องจากบ้านเมืองกำลังอยู่ในระยะเริ่มฟื้นตัวใหม่ๆ จึงยังไม่มี การแก้ไขเปลี่ยนแปลงใดๆ

